

Azathioprine (Imuran®)

Uw dermatoloog heeft met u gesproken over azathioprine. In deze folder vindt u informatie over dit geneesmiddel. Hebt u na het lezen van de folder nog vragen, dan kunt u deze altijd bespreken met uw dermatoloog.

Let op: deze folder is geen vervanging van de bijsluiter. Lees ook altijd de bijsluiter voordat u aan het medicijn begint om goed op de hoogte te zijn van de werking, bijwerkingen en interacties met uw overige medicatie.

■ Wat is azathioprine?

Azathioprine behoort tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Dit betekent dat het de sterkte van uw afweersysteem vermindert. Immunosuppressiva zijn soms nodig om uw huidziekte te verbeteren. Niet alleen dermatologen, maar ook andere artsen zoals de maag-, darm- en leverarts en reumatologen schrijven azathioprine voor.

■ Hoe werkt azathioprine?

Azathioprine vermindert de aanmaak van nieuwe witte bloedcellen die nodig zijn voor het afweersysteem. De dosering azathioprine wordt door uw arts zorgvuldig bepaald. Hierdoor blijven er nog voldoende witte bloedcellen over om u te beschermen tegen bijvoorbeeld een gewone verkoudheid.

■ Wanneer werkt azathioprine?

Het duurt vaak 2 tot 3 maanden voordat het effect van azathioprine merkbaar is. Regelmatig wordt azathioprine daarom de eerste maanden gecombineerd met een ander medicijn. Wanneer u azathioprine goed verdraagt, kan dit andere medicijn vaak door uw arts worden afgebouwd. Ondanks dat er bijwerkingen bij dit medicament beschreven zijn, is er zeer ruime ervaring met dit medicament in de dermatologie. De overgrote meerderheid van de patiënten verdraagt dit medicament goed en ervaart goed effect op de huid.

■ Wanneer schrijft uw dermatoloog azathioprine voor?

- Constitutioneel eczeem (zie NVDV folder 'Constitutioneel eczeem'). Dit is off-label, dat wil zeggen niet officieel geregistreerd voor deze ziekte maar wel in de richtlijn genoemd als behandeling.
- Pemphigus vulgaris, dit is een blaarziekte. (zie NVDV folder 'Pemphigus en bulleus pemphigoïd')
- Soms wordt azathioprine ook voor andere huidziekten voorgeschreven.

■ Wanneer mag u GEEN azathioprine gebruiken?

- Als u een ernstige bacteriële of virale infectie heeft.
- Als u zwanger bent.
- Als u borstvoeding geeft.
- Als u – zowel man als vrouw – een actieve kinderwens heeft. U mag tot 3 maanden na gebruik van azathioprine niet zwanger worden of iemand zwanger maken. Gebruik daarom voorbehoedsmiddelen.
- Als u recent een levend verzwakt vaccin heeft gehad of er nog een moet gaan krijgen. De jaarlijkse griepvaccinatie is geen levens verzwakt vaccin en mag wel (zie verder onder kopje 'kan azathioprine samen met andere medicijnen gebruikt worden?').

- Als u witte bloedcellen al laag zijn. Als u ernstige leverproblemen heeft. Uw arts zal daarom altijd voor start azathioprine bloedonderzoek doen.

■ Wat zijn de mogelijke bijwerkingen door het gebruik van azathioprine?

Tijdens het gebruik van azathioprine kunt u last krijgen van bijwerkingen. Lang niet iedereen krijgt bijwerkingen. De kans op bijwerkingen hangt af van uw eigen gevoeligheid en de voorgeschreven hoeveelheid azathioprine.

De meest voorkomende mogelijke bijwerkingen:

- Vatbaarder voor virale, bacteriële en schimmelinfecties.
- Misselijkheid.
- Daling van de witte en/of rode bloedcellen. Dit zal uw arts regelmatig onderzoeken door middel van bloedonderzoek.

Zeldzame mogelijke bijwerkingen

- Leverproblemen.
- Door gebruik van azathioprine heeft u een hoger risico op ontwikkelen van (huid)kankers. Bescherm in ieder geval de huid daarom goed tegen de zon (zie verder onder het kopje “wat kunt zelf wel/niet nog doen?”).

Er zijn nog een aantal andere bijwerkingen van azathioprine beschreven. Voor een compleet overzicht van de mogelijke bijwerkingen is het van belang de bijsluiter van azathioprine goed te lezen voordat u met het geneesmiddel begint.

Indien u denkt last te hebben van bijwerkingen, neem dan contact op met uw dermatoloog.

■ Waarom moet u uw bloed laten controleren als u azathioprine gebruikt?

In uw bloed worden de witte en rode bloedcellen, leverwaarden en nierfunctie regelmatig gecontroleerd. Azathioprine kan hier invloed op hebben. Vooraf en aan het begin van de behandeling zal u vaker bloed moeten laten afnemen. Uw arts wil namelijk zorgvuldig controleren hoe uw lichaam reageert op de azathioprine.

■ Wanneer moet u uw arts waarschuwen?

- Als u tekenen van infectie krijgt zoals koorts en koude rillingen. Neem altijd contact op, ook als dit in het weekend is kunt u uw arts bellen. Er is altijd een dermatoloog bereikbaar voor overleg.
- Als u zwanger wordt of borstvoeding geeft tijdens (of tot 3 maanden na stoppen van) de behandeling met azathioprine moet u onmiddellijk uw arts raadplegen.
- Lage hoeveelheid rode bloedcellen of rode bloedplaatjes. De verschijnselen zijn onder andere bleke huid, zich moe voelen, buiten adem zijn, donkere urine hebben, onverklaarde blauwe plekken en/of (neus)bloedingen krijgt.
- Bij misselijkheid, braken en diarree.

Wanneer u één of meer van bovenstaande bijwerkingen vaststelt, neem dan contact op met uw arts. Wanneer u wilt stoppen met azathioprine moet u dit in overleg met uw dermatoloog doen. Soms verdwijnt een deel van de bijwerkingen bij een verlaging van de hoeveelheid azathioprine.

■ Kan azathioprine samen met andere medicijnen gebruikt worden?

Het is erg belangrijk dat uw arts op de hoogte is van alle medicijnen die u gebruikt. Het is daarom verstandig om altijd een lijstje met de namen van uw medicijnen (medicatieoverzicht) mee te nemen als u naar het ziekenhuis gaat.

Ook als u al azathioprine gebruikt is het belangrijk dat uw voorschrijvend arts op de hoogte is van al uw medicijnen. De arts zal dan controleren of de medicijnen samen gebruikt mogen worden. Haal uw medicatie altijd bij uw eigen apotheek op. Ook de eigen apotheek heeft een goed overzicht en kan controleren of alle medicatie die u voorgeschreven heeft gekregen samen gebruikt mag worden.

Gebruikt u bloedverdunners via de trombosedienst, meld het gebruik van azathioprine dan aan de trombosedienst.

Vaccinaties, bijvoorbeeld voor vakantie, mogen niet zomaar toegediend worden. Sommige vaccinaties bestaan uit verzwakt levend materiaal. Door het gebruik van azathioprine zou u mogelijk toch (heel) ziek kunnen worden van dit vaccin. Benoem altijd aan uw arts als u nog vaccinaties nodig heeft. En benoemd altijd bij het zetten van de vaccinatie dat u dit medicijn gebruikt.

De jaarlijkse grieprik mag u wel hebben.

■ Hoeveel tabletten moet u innemen en hoe lang duurt de behandeling?

De dosering verschilt per ziektebeeld en is ook afhankelijk van uw lichaamsgewicht.

Neem de tablet(ten) in hun geheel in op een vast moment van de dag. Dit mag op een lege maag. Als u last heeft van de bijwerking misselijkheid kunt u de tabletten ook verdelen over de dag. Mocht dit niet voldoende helpen tegen de misselijkheid, dan kun u de tablet(ten) gelijktijdig met voedsel innemen.

Let op: neem de tablet(ten) ten minste 1 uur vóór of 2 uur na melk of zuivelproducten zoals kaas in. Melk en zuivelproducten kunnen namelijk de opname van azathioprine in uw lichaam verminderen.

Als u vergeten bent de azathioprine tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip diezelfde dag in. Als u er de volgende dag achter komt dat u ze vergeten bent in te nemen, neem ze dan niet alsnog in. U neemt dan gewoon uw medicijnen in zoals u gewend bent. Neem nooit een dubbele dosis om een vergeten tablet in te halen.

Hoe lang de behandeling duurt hangt af van het effect van de behandeling en de activiteit van uw huidziekte. Over het algemeen wordt azathioprine langdurig gegeven.

■ Wat kunt u zelf wel/niet doen?

- Voorkom dat u of uw partner zwanger wordt. Gebruik goede anticonceptie/voorbehoedsmiddelen tijdens gebruik van azathioprine tot en met 3 maanden na het gebruik van azathioprine. Indien u vragen hierover heeft, bespreek dit dan met uw arts. Borstvoeding mag u ook niet geven tijdens gebruik van azathioprine tot en met 3 maanden na het gebruik van azathioprine.
- Gebruik vanaf 2 uur vóór tot 1 uur ná het innemen van de azathioprinetabletten geen melk of melkproducten, zoals kaas en yoghurt. Als u dat wel zou doen, dan wordt het medicijn minder goed opgenomen.
- De jaarlijkse griepvaccinatie wordt aangeraden.
- Vermijd blootstelling aan teveel zonlicht en ga niet onder de zonnebank. Het is belangrijk dat u uw huid goed beschermt tegen de zon. Dit kunt u het best doen met kleding en/of een zonnebrandcrème (ook wel: antizonnebrandcrème of zonnemelk) met een hoge beschermingsfactor (SPF 30-50). Zie ook de folder 'Zonlicht en de huid: verstandig omgaan met de zon'.
- Nuttig beperkt alcohol.
- Neem contact op met uw dermatoloog als u een huidafwijking opmerkt die u niet vertrouwt.

Bovenstaande informatie is géén vervanging van de bijsluiter die u in de verpakking van azathioprine vindt. Hebt u na het lezen van deze folder nog vragen, kunt u deze met uw dermatoloog bespreken.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidnederland.com

